

ÅRSHJUL FOR LÆRINGSMILJØ MOT MOBBING

Bardufoss ungdomsskole
2016/2017

Bardufoss ungdomsskole har som visjon å skape et læringsmiljø som fremmer trivsel, trygghet og læring. Et godt, inkluderende læringsmiljø fremmer ikke bare elevenes læring, det legger også grunnlaget for at elevene kan bli trygge, kreative og selvstendige. I en litt usikker framtid vil det være et stort behov for trygge, sosiale og kreative mennesker som kan finne raske svar på de utfordringene vi står overfor.

MOBBING

Med mobbing eller plaging forstår vi psykisk og/eller fysisk vold rettet mot et offer, utført av enkeltpersoner eller grupper.

- Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom offer og plager, og at episodene gjentas over tid (Olweus 1992)

Det skilles mellom tre hovedformer for mobbing¹:

1. Verbal mobbing (si stygge ting, digital mobbing)
2. Fysisk mobbing (slå, sparke, blikk)
3. Utestengelse (en elev holdes utenfor)

Disse tingene skjer ofte mange ganger, og det er vanskelig for den som blir plaget å forsvare seg. Hvis en elev blir ertet gjentatte ganger på en ubehagelig og plagsom måte, er dette også mobbing.

Det er imidlertid ikke mobbing når ertingen blir gjort på en vennskapelig måte. Det er heller ikke mobbing når to omtrent like sterke elever slåss eller krangler.

Personalet har i møte 19. august 2016 drøftet og kommet til en tilnærmet forståelse av begrepene erting, krenking og mobbing. Det samme er gjort i klassene. Det viser seg være samsvar mellom de ansatte og elevenes forståelse av begrepene. Elevene innlemmer imidlertid begrepet "kødding", og dette kategoriseres på skalaen av dem mellom erting og krenkelser.

Det er erting når...

- Uskyldig og spontan tullkommentar rettet mot en annen
- Ikke planlagt og gjennomtenkt
- Avsender har ingen onde hensikter
 - Avsender antar at mottaker tåler.
- Være morsom med et glimt i øyet. Ønske om god stemning
- Partene er likeverdige, vennskapelige, godmodige
- Ha god relasjon

.

¹ <http://www.elevsiden.no/atferd/1098242831>

Det er krenkelser når...

- Nærmer oss ulikt maktforhold
- Karakteriserer med nedsettende ord / beskrivelser / handlinger
- Trækker på noens person
- Ønsker skape en ubalanse, eller såre annen person
- Uttalelser som går på det personlige (hudfarge, religion, utseende, seksualitet, eiendeler,
- Intimsoner; klappe på rompa
- Seksuelle krenkelser, snap, Messenger

Det er mobbing når...

- Skjer over tid, systematisk, ulikt styrkeforhold
- Nettmobbing; karakteristikk, bilder,
- Når erting går over til krenking, som foregår over tid og blir til mobbing.
- Planlagt – gjort med viten og vilje, kan oppstå spontant

Uansett hvor flink vi er til å arbeide forebyggende, er det handlingsplikten som skal være styrende på når vi gjennomfører første inngripen.

"Dersom noen som er tilsatt ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at en elev blir utsatt for krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, vold eller rasisme, skal vedkommende snarest undersøke saken og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mulig, selv gripe direkte inn"

TILTAKSDEL

HVA	NÅR	HVORDAN	ANSVAR
Gjennomgang av Kap. 9a ; Gjennomgang og refleksjon i kollegiet. - Handlingsplan mot mobbing - Årshjul for læringsmiljø mot mobbing	August	- Tema på planleggingsdager - Psykososialt miljø tema på alle foreldremøter - Klasser - Elevråd - FAU	Ledelse Kontaktlærer Kontakt Elevr. Ledelse
Det skal være lett å finne voksne i friminuttene.	Alle friminutt	- Gule markeringsvester på alle voksne (min 4 stk) - Definert område for tilsyn på egen plan	Inspektør
Elevers psykososiale miljø	Fast tema - Trinn - adminfo	- Løfte opp elever som strever sosialt	Kontaktlærer Faglærer Ledelse
Felles sosiale arr.	September November Desember Mars / april Februar Mars / april juni	- Skoleovernatting 8. trinn - "Dividalsturen" 9. kl - Naturstidagen/bli-kjent tur - Aktivitetsdag m/ stafett - Trivselsdag / MOT til å glede - Julelunsj - Balldagen - - Solball 9. - Vinteraktivitetsdag Myrefjell - Målsnes-tur 10 kl - Grillavslutning NB: Viktig med voksenstyring slik at ikke elever som er utsatt for mobbing og utestenging opplever dette på sosiale arr.	Diskuteres med foreldre Kontaktlærere 10. klasse 8. og valgfag FLL MOT/ elevråd 9. trinn / elevråd Skole / hjem
Elevrådet	Egen møteplan. Saksliste i outlook	- Trivselsdag (10. okt) - Gjennomgang og evaluering av elevundersøkelsen. - Fremme trivselsfremmende tiltak for elevene	Elevrådet og kontaktlærer for elevrådet

Målselv kommune
Bardufoss ungdomsskole

		- Psykososialt miljø tema på hvert møte. - Fysisk miljø	
Sosiale arr utenfor skoletid	Møte høst	FAU og rektor ser på fordeling av ulike arrangement. Egen plan for dette settes opp.	Foreldrekontakt /FAU / rektor
Foreldrene tar kontakt med skolen.	Hele året	På foreldremøte blir det informert om at skolen ønsker beskjed så raskt som mulig ved uro/mistanke om at noe er galt i forhold til egen eller andres unge(r). - Foreldre har varslingsplikt også ovenfor andres barn	Skolen Foresatte
Miljørunde i klassene Mål: Skape bevissthet rundt og bidra til sosialt kompetente elever som arbeider for trivsel og godt miljø	Oktober	Miljøarbeider rundt i klassene. Tema oktober Kartlegging: - Hva liker du ved skolen? Hvorfor? - Hva misliker du ved skolen? Hvorfor? - Psykososialt miljø på dagsorden på alle klassemøter og møter i forkant av elevråd.	Kontaktlærer/ miljøarbeider Kontaktlærer i samarb med faglærere
Konfliktløsning?		Modell / prinsipper for konfliktløsning?? Dette er noe vi skal jobbe med høstsemester.	Ledelse
Ordensreglement	August	- Gjennomgang av regler og ordninger i klasser - Utarbeide i samarbeid med elevene klassens kortsiktige mål. Sette tidsfrist og evaluere. Målene henges opp i klasserom. - Hefte "elevens skolemiljø" blir delt ut til 8.trinn, skal gjennomgås på alle trinn.	Kontaktlærer

Målselv kommune
Bardufoss ungdomsskole

Foreldremøter	September	Hvordan jobber skolen med "Elevens skolemiljø" 8-10. - forebygge - oppdage - varsle - stoppe Hvordan jobber klassen med "Elevens skolemiljø" - Klasseregler - Skole-hjemsamarbeid Foreldremøte 8. kl MOT - Trygghet og samhandling	Ledelse Kontaktlærer og foreldrekontakt MOT-koordinatorer
Trivselsundersøkelse	Oktober	Elevundersøkelsen. Resultatet skal gjennomgås på trinn og felles i personalet.	Ledelse
Elevsamtaler og utviklingssamtaler	Høst og vår	Tema trivsel og mobbing skal tas opp med elev og foresatte.	Kontaktlærer
MOT i skolen (Lærere som har oppsatt time deltar sammen med koordinatorer. På denne måten får MOT overføringsverdi inn i skolen)	Hele året	Tema: 8. trinn: - Trygghet og samhandling - Positivt fokus - Egenstyrke - Respekt 9. trinn: - Valg - Drømmer - Dialog (elever og foreldre) - Modige forbilder 10. trinn - Tilhørighet - Verdighet og inegritet - Offensiv fremtidstro	MOT-koordinator
Miljørunde	Oktober, januar og april	Trinnvis gjennomgang	Trinnleder
Sosiometrisk undersøkelse	September / oktober	"Hvem vil du være sammen med i klassen" Hvis det vises mobbing i elevundersøkelsen. skal Erling Rolands mal for avdekking av mobbing brukes.	Ledelse, miljøarbeider og kontaktlærer

	Februar / mars	Har det skjedd endringer etter arbeidet som er nedfelt?	
Skolens hjemmeside og informasjon om § 9	http://www.minske.no/bardufoss/Underside/13861	- Handlingsplan mot mobbing - Folder: Elevens psykososiale miljø - Klage psykosos miljø – mal foreldre	
Evaluerings av års hjul og handlingsplan mot mobbing	Desember og juni	Metodikk: IGP på - Klassenivå - Elevråd - FAU	kontaktlærere kontaktlærer Ledelse
Nasjonale kartleggingsundersøkelser	Ultimo oktober November	Elevundersøkelsen 8.-10. Foreldreundersøkelsen 9. trinn	Ledelse i samarbeid med kontaktlærere FAU/ rektor

MOBBING MISTENKES

HVA	HVORDAN	HVEM
Starte systematisk arbeid med å finne ut om det foregår mobbing.	Intensivere observasjon. Forhøre seg med kolleger og rektor. All informasjon og observasjon skal loggføres med dato og klokkeslett. Be elevene skriver ned hva de synes om trivsel og kameratforhold i klassen. Foreta korte personlige intervju/skriftlige arbeid med elever. Sosiometrisk undersøkelse. (“Hvem vil du være med?”) Kontakt med foresatte.	Kontaktlærer, miljøarbeider, alle lærerne i klassen, hovedlærer, rektor,

	Rådføring med PPT, eksterne hjelpere.	

VEDLEGG TIL
HANDLINGSPLAN MOT MOBBING

Mulige tema til klassemøter.

- ✓ *Hvordan oppfører en god/dårlig kamerat seg?*
- ✓ *Hvordan er en god lærer?*
- ✓ *Hvem av elevene er det som bestemmer i klassen? Hvorfor? På hvilken måte bestemmer han/hun/de?*
- ✓ *Hvordan liker du friminuttene? Har alle det bra i friminuttene? Har alle noen å være sammen med i friminuttene?*
- ✓ *Er det ting ved klassen du misliker? Hvordan skal vi være mot hverandre for å få et godt klassemiljø? Hva kan vi gjøre for å få et godt klassemiljø?*
- ✓ *Hvordan er en god elev?*
- ✓ *Spørsmål om medievold, rusmidler, hærverk etc.*
- ✓ *Er det timer du liker spesielt godt? Er det andre timer du liker mindre godt eller misliker? Hvorfor?*
- ✓ *Hva liker du ved skolen? Hvorfor?*
- ✓ *Hva misliker du ved skolen? Hvorfor?*
- ✓ *Hva vil det si å bli latterliggjort? Hva gjør det med den/de som blir det?*
- ✓ *Hva vil det si å bli stengt ute/oversett? Hva gjør det med den/de som blir det?*
- ✓ *Hva gjør du dersom du blir mobbet?*
- ✓ *Hva gjør du dersom du vet at andre blir mobbet?*

Planen er revidert og gjennomgått i personalet 31. august 2016.

Solveig Aarbogh
Rektor Bardufoss ungdomsskole